

APRIL 2018

EVALUATIEVERSLAG 2017

FEDERATIE ANTILLIAANSE JEUGDZORG

OVER FAJ

ACHTERGROND VAN DE ORGANISATIE

**KOEPELORGANISATIE
VOOR JEUGDZORG OP
CURAÇAO, BONAIRE, ST.
MAARTEN, ST. EUSTATIUS
EN SABA**

FAJ stimuleert, entameert en verricht activiteiten die leiden tot een bloeiend jeugdwelzijn en een betere leef- en ontwikkelsituatie voor kinderen en jongeren.

FAJ zet zich in voor alle jongeren van 0 - 24 jaar, doet dat vanuit een positieve benadering en kiest voor een integrale aanpak.

Om kwetsbare jongeren op laagdrempelige manier te ondersteunen is FAJ in 2007 gestart met YAVE.

WAT IS YAVE

UITGANGSPUNTEN EN DOELSTELLING

Ruim tien jaar geleden startte FAJ met YAVE vanuit een preventieve insteek, gericht op het voorkomen van schooluitval. Dat doet YAVE door vroegtijdig te signaleren dat er problemen zijn in de school- of persoonlijke sfeer van een jongere en daar met een adequate aanpak, die aansluit op de belevingswereld van de jongere, op in te spelen.

Curaçao heeft te kampen met een hoog schooldropout percentage, CBS cijfers laten een percentage van rond de 35% zien. De noodzaak voor een preventieve aanpak is dus groot.

Dat blijkt ook wel uit het succes van YAVE. YAVE staat helder op de Curaçaose hulpverleningskaart en ketenpartners zoals diverse ministeries, scholen, politie, openbaar ministerie, buurtorganisaties en jongeren zelf weten YAVE goed te vinden.

YAVE opereert op het snijvlak van jeugdhulpverlening, justitie, onderwijs en arbeid en beoogt o.a. de volgende problemen aan te pakken: voortijdig schoolverlaten, jeugdwerkloosheid, jeugdcriminaliteit, tienerzwangerschappen en (dis)functioneren van jongeren met een licht verstandelijke beperking.

HET DOEL VAN YAVE

- Jongeren in probleemsituaties op een adequate manier ondersteunen om hen op een positief spoor te houden of te zetten
- Jongeren ondersteunen en begeleiden bij het succesvol afronden van hun schoolopleiding
- Jongeren die uitgevallen zijn daar waar mogelijk terug geleiden naar school
- Met jongeren die uitgevallen zijn uit school en die niet meer terug kunnen gezamenlijk zoeken naar een alternatieve oplossing in de vorm van een leerwerkplek, een werkervaringsplaats of een reguliere baan.

WERKWIJZE

PROCESSEN EN UITVOERING

DE AANPAK

- Vroegtijdig signaleren
- Laagdrempelig
- Onmiddellijke start van begeleiding na aanmelding
- Op maat, specifieke situatie van de jongere staat centraal
- Leefomgeving van de jongere wordt meegenomen
- Analyse van de situatie van de jongere op 15 leefgebieden
- Positieve ontwikkelingen en/of relaties worden versterkt
- Preventie is de hoofdprioriteit
- Intensieve individuele begeleiding
- Makelaars- en monitoringsfunctie
- Deelname is vrijwillige maar niet vrijblijvend
- Vaststellen concrete korte en lange termijn doelstellingen
- De jongere is zelf verantwoordelijk voor het realiseren van doelen
- Samenwerking met andere organisaties
- Nazorg

Na signalering en aanmelding wordt in het wekelijkse casusoverleg van het team van YAVE bekeken of de jongere in aanmerking komt voor begeleiding. In dit overleg wordt besloten of er met de jongere een traject wordt ingezet. De jongere krijgt een interventiemedewerker toegewezen die in overleg met de jongere een trajectplan opstelt. Er wordt een uitgebreide intake gedaan waarin de situatie van de jongere wordt gescreend op 15 leefgebieden:

- thuis-/gezinssituatie
- relatie met moeder
- relatie met vader
- vrienden/vriendinnen
- school
- werk/stage
- lichamelijke gezondheid
- geestelijke gezondheid
- seksualiteit
- huisvesting
- financiële situatie
- gebruik drank en/of drugs
- gokken
- contact met politie/justitie
- vrijetijdsbesteding

De leefgebieden analyse wordt gebruikt om helder te krijgen waar de kansen en mogelijkheden liggen om jongeren te motiveren en problemen en belemmeringen aan te pakken. Indien nodig wordt de gedragsdeskundige ingezet voor het testen van de jongere. Met de jongeren, en bij minderjarigen ook hun ouders, wordt een plan opgesteld met concrete korte en lange termijn doelen. De jongere wordt zelf verantwoordelijk gemaakt voor het behalen van de gestelde doelen, maar kan daarbij rekenen op de ondersteuning, stimulering, begeleiding en motivering van de interventiemedewerker.

Een begeleidingstraject kan variëren van enkele maanden tot meer dan een jaar. De ontwikkelingen en voortgang wordt bijgehouden in het volgsysteem. In de beginperiode onderhoudt de interventiemedewerker intensief contact met de jongeren, naar mate het traject loopt wordt dit contact minder intensief. Er wordt bewust gewerkt naar meer zelfstandigheid bij de jongere. Na afronding van de meeste begeleidings-trajecten wordt nog nazorg geboden. Naast individuele begeleiding worden soms ook groepstrainingen aangeboden.

IN OVERLEG MET DE JONGERE WORDT EEN TRAJECTPLAN OPGESTELD. ELK TRAJECTPLAN IS VOLLEDIG AFGESTEMD OP DE INDIVIDUELE SITUATIE VAN DE JONGERE

Ook is er in het pand van YAVE een jongerenloket ingericht. Hier kunnen jongeren informatie krijgen en zijn computers met internet voor hen beschikbaar om bijvoorbeeld huiswerkopdrachten te maken.

YAVE heeft een breed netwerk opgebouwd met diverse organisaties binnen het jeugd- en onderwijsveld waar intensief mee wordt samengewerkt. Daar waar nodig of relevant wordt onderling uitgewisseld of wordt een jongere doorverwezen.

VOOR WIE IS YAVE

DE DOELGROEP EN DE AANMELDERS

YAVE RICHT ZICH OP JONGEREN VAN 10 TOT EN MET 24 JAAR DIE BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING NODIG HEBBEN OM TE VOORKOMEN DAT ZE OP PERSOONLIJK OF MAATSCHAPPELIJK VLAK UITVALLEN

Omdat deze subdoelgroep hele specifieke hulp nodig heeft geldt er een contra-indicatie voor:

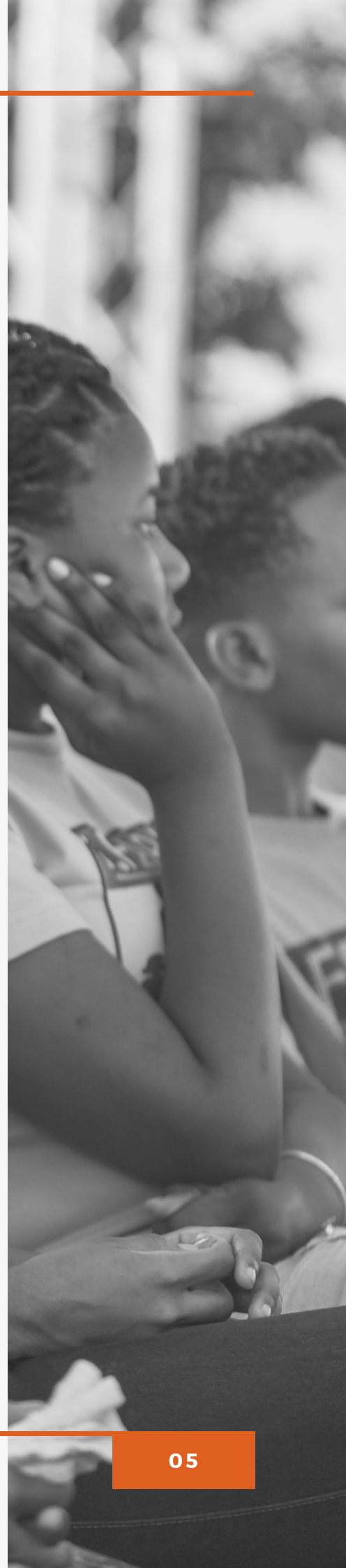
- jongeren met ernstige psychiatrische problemen
- jongeren met ernstige verslavingsproblemen
- jongeren die zware misdrijven gepleegd hebben

Bij jongeren die door YAVE worden begeleid is meestal sprake van een of meer van de volgende kenmerken:

- gedragsproblemen
- in aanraking zijn gekomen met criminaliteit

- spijbelen en (dreigend) voortijdig school verlaten
- zwanger zijn en daardoor voortijdig school verlaten
- geen veilige thuissituatie door afwezigheid ouder(s) en/of ontbreken adequate opvoedvaardigheden
- deel uitmaken van een gezin waar één of meer leden met justitie in aanraking is gekomen
- deel uitmaken van een gezin waar sprake is van verslaving
- deel uitmaken van een gezin dat in zware sociaal-economische omstandigheden verkeert

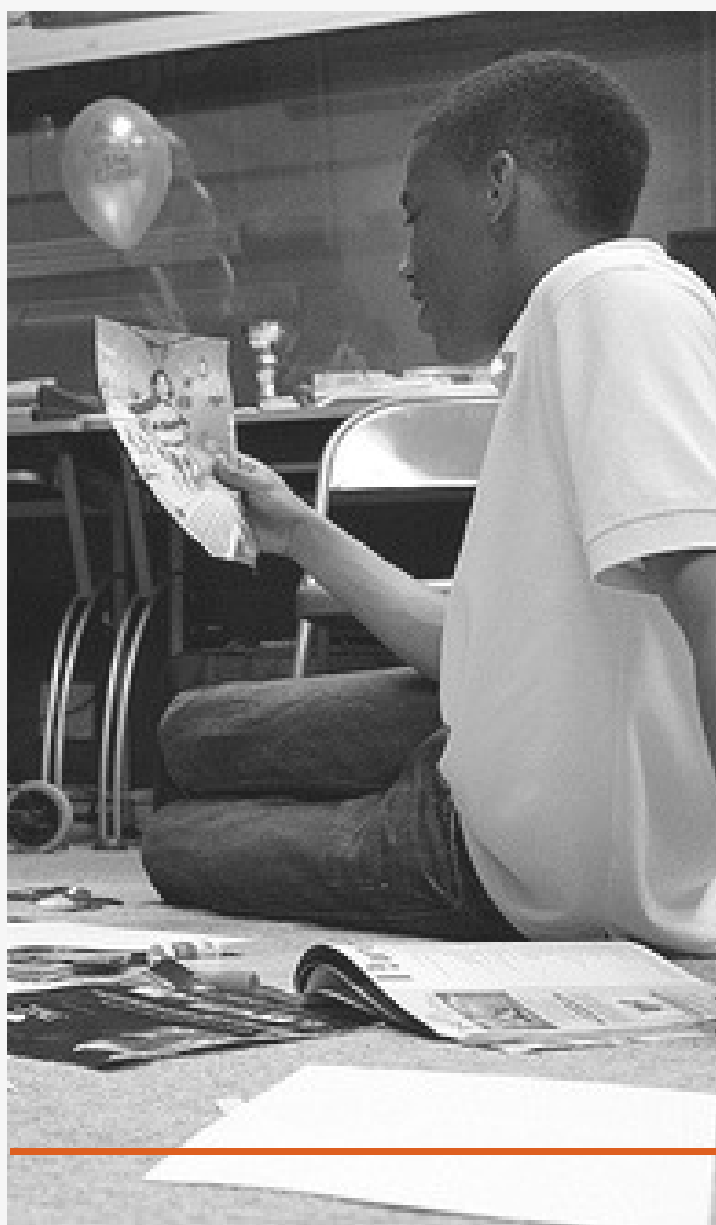
IEDEREEN KAN AANMELDEN: OUDERS, SCHOOL, HULPVERLENINGINSTANTIES, MAAR OOK JONGEREN ZELF

YAVE+

AANVULLEND AANBOD

YAVE+ IS EEN LICHTE VARIANT VAN YAVE EN BIEDT BEGELEIDING AAN JONGEREN MET MINDER COMPLEXE PROBLEMATIEK OF JONGEREN DIE IN DE NAZORGFASE ZITTEN

FAJ is in 2014 gestart met YAVE+, als project binnen het programma Kansen voor Jongeren, een programma gefinancierd door Samenwerkende Fondsen, gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Per 31 december 2017 is dit programma afgerond en zijn de resultaten van YAVE+ geëvalueerd. YAVE+ is een waardevolle aanvulling gebleken. De brede problematiek van jongeren vraagt om een flexibele aanpak en YAVE+ biedt deze ruimte. De ervaring heeft wel geleerd dat het inzetten van vrijwilligers als begeleiders niet realistisch is omdat het onvoldoende continuïteit biedt en er ook voor de YAVE+ cliënten de nodige professionele ervaring nodig is om adequaat te kunnen begeleiden. Het belangrijkste resultaat van YAVE+ is dat het gelukt is een groot deel van de cliënten vanuit de nazorg naar werk te begeleiden.

In 2017 zijn er 35 nieuwe jongeren aangemeld en hebben 9 jongeren het traject waar ze in 2016 mee zijn gestart, gecontinueerd. Aan het eind van het jaar zijn er 26 jongeren succesvol uitgestroomd.

DE RESULTATEN

HOEVEEL JONGEREN HEBBEN DEELGENOMEN EN WAT IS ER BEREIKT

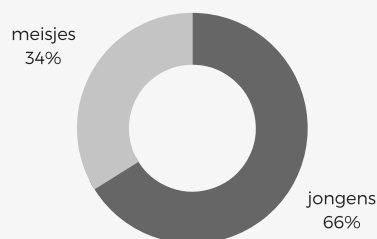
INSTROOM

**IN 2017 ZIJN 59 NIEUWE
BEGELEIDINGS-
TRAJECTEN GESTART**

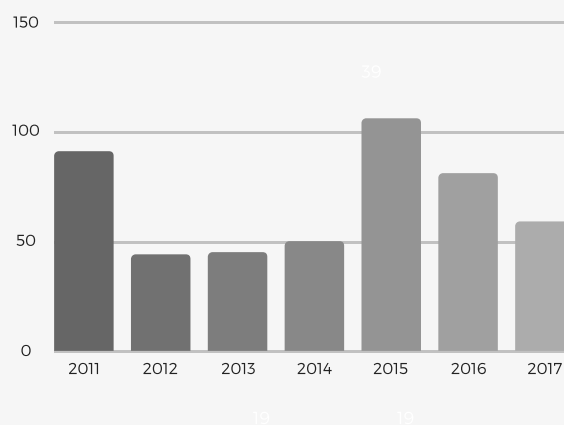
YAVE heeft flexibele instroommogelijkheden. Dat betekent dat elk moment ingestroomd kan worden. Omdat het individuele projecten betreft heeft dus elk traject een eigen instroom- en uitstroommoment. In 2017 zijn er in totaal 59 nieuwe jongeren ingestroomd. Daarnaast zijn de trajecten van jongeren die in 2016 gestart zijn, en nog niet afgerond waren, gewoon doorgelopen: op 1 januari 2017 waren nog 34 jongeren met een traject bezig en zaten 2 jongeren in de nazorgfase

Sinds YAVE in 2007 gestart is is er jaarlijks een grote variatie te zien in aantal jongeren dat instroomt. Deze variatie heeft met name te maken met de beschikbaarheid van financiële middelen en daaraan gekoppeld de inzetbaarheid van interventiemedewerkers.

Figuur 1: instroom 2017 naar sexe

Figuur 2: instroom per uitvoeringsjaar

**DE INSTROOM PER
JAAR VARIEERT STERK**

ACHTERGROND AANMELDINGEN

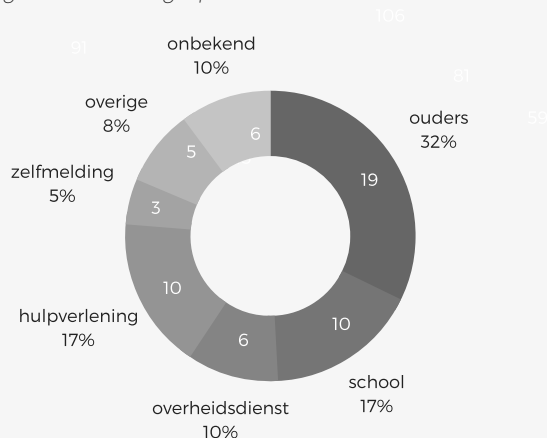
IN 2017 ZIJN DE MEESTE JONGEREN AANGEMELD DOOR HUN OUDERS

Vergeleken met 2016 heeft zich een opvallende verschuiving onder de aanmelders voorgedaan. In het verleden was de school altijd de belangrijkste aanmelder, in 2017 is deze rol overgenomen door ouders. School blijft echter ook in 2017 een belangrijke aanmelder.

YAVE registreert ook waarom een jongere wordt aangemeld. Deze achtergrond-informatie wordt meegenomen in het uitstippelen van het traject op maat, maar geeft ook beleidsinformatie over de situatie van jongeren in zijn algemeenheid.

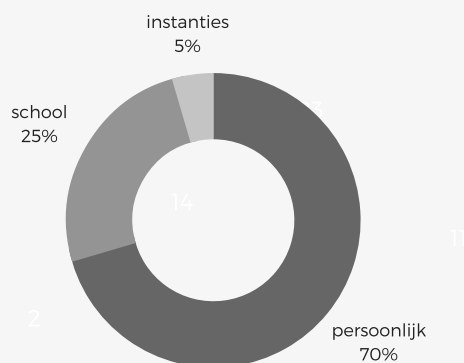
Bij 70% van alle aanmeldingen is sprake van persoonlijke problemen. Deze problemen worden ook nader gespecificeerd als gezinsproblemen, sociaal emotionele problemen, gedragsproblemen, financiële problemen, huisvestingsproblemen, drugsgebruik en problemen rondom legaal verblijf op het eiland. Schoolgerelateerde problemen betekent bij sommige jongeren dat er sprake is van uitval uit het onderwijs zonder diploma, schoolverzuim, slechte schoolresultaten of het niet kunnen vinden van een passende opleiding. Een beperkt aantal jongeren wordt aangemeld omdat ze niet weten bij welke instantie ze terecht kunnen voor meer specifieke hulp en daarin begeleid willen worden.

Figuur 3: instroom gespecificeerd naar aanmelder

IN 2017 SPELEN BIJ BIJNA DE HELFT VAN ALLE AANGEMELDE JONGEREN GEZINS-, PERSOONLIJKE OF GEDRAGSPROBLEMEN EEN ROL

Figuur 4: reden aanmelding

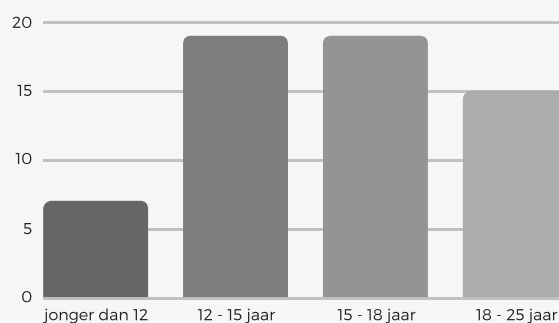

KENMERKEN JONGEREN

De gemiddelde leeftijd van de jongeren die in 2017 werden aangemeld was 15 jaar. De meeste jongeren, 64%, waren bij aanmelding tussen de 12 en 18 jaar, 12% was jonger dan 12 jaar en 25% was ouder dan 18 jaar.

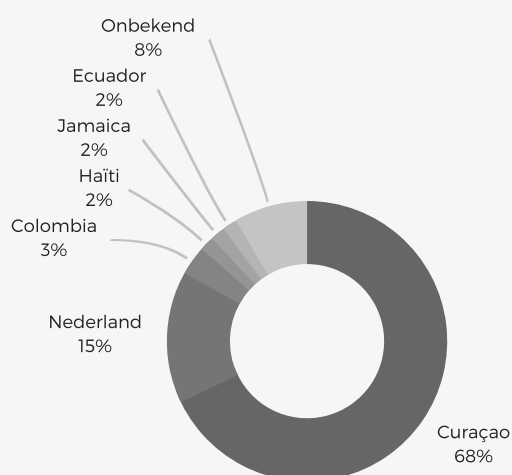
Figuur 5: leeftijd bij aanmelding

DE
GEMIDDELDE
LEEFTIJD BIJ
AANMELDING
IS 15 JAAR

De jongeren die bij YAVE worden aangemeld hebben een zeer diverse achtergrond, qua geboorteland, opleidingsniveau en thuissituatie.

Figuur 6: geboorteland aangemelde jongeren

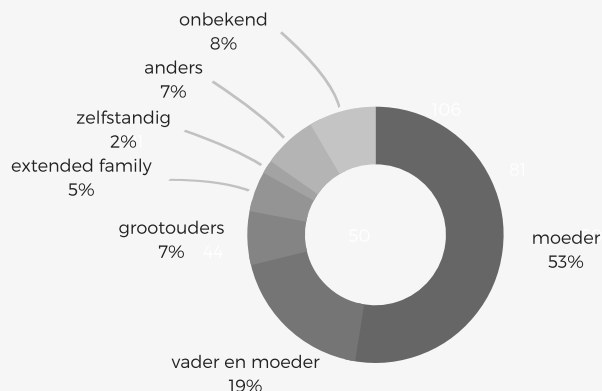

TWEEDERDE
VAN DE
AANGEMELDE
JONGEREN IS
OP CURAÇAO
GEBOREN

SLECHTS 1 OP DE 5 KINDEREN WOONT IN EEN GEZINSSITUATIE MET VADER EN MOEDER

De meeste cliënten van YAVE, 53%, wonen met hun moeder, eventueel met broers en zussen. Het aantal jongeren dat zelfstandig woont is met 2% minimaal.

Figuur 7: gezinssituatie aangemelde jongeren

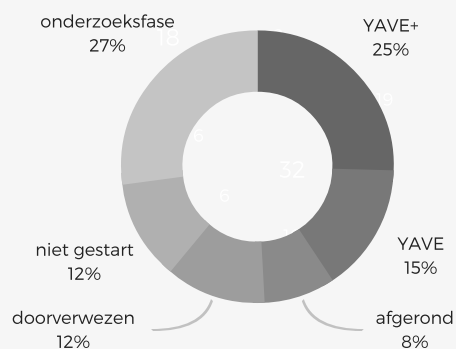
STATUS TRAJECTEN

Aan het eind van 2017 zijn 24 van de 59 jongeren die zijn ingestroomd nog onder begeleiding van YAVE. Van deze jongeren is 2/3 doorgestroomd naar YAVE+. Er zijn 16 jongeren in de monitorings/onderzoeks- fase. Dat betekent dat het traject wel gestart is maar de uitgebreide intake waarin de behoeftes en mogelijkheden van de jongeren worden onderzocht, nog loopt.

Van de overige 19 jongeren is de status divers. 5 jongeren hebben het traject volledig afgerond en zijn succesvol uitgestroomd, 7 jongeren hebben het traject bij YAVE wel afgerond maar zijn voor een vervolgtraject doorverwezen naar andere instanties. Bij 7 jongeren is de begeleiding (nog) niet opgestart omdat ze nog bij andere organisaties onder begeleiding waren, omdat er geen behoefte meer was of omdat ze vlak voor het einde van het jaar zijn aangemeld.

Instanties waarnaar bijvoorbeeld zijn doorvermeld zijn FMA, leerwerktrajecten, etc.

Figuur 8: status trajecten eind 2017

VAN DE 59 JONGEREN DIE ZIJN INGESTROOMD IN 2017 ZIJN ER AAN HET EINDE VAN HET JAAR 15 DOORVERWEZEN NAAR YAVE +

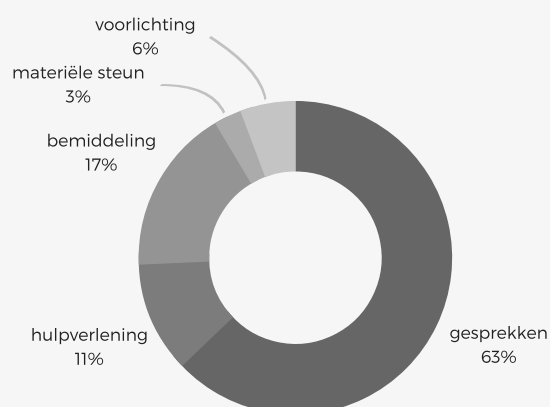

AANGEBODEN INTERVENTIES

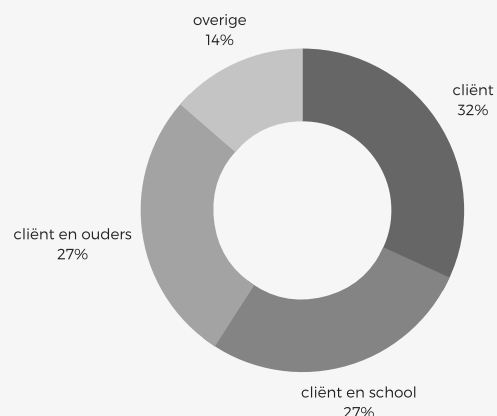
DE INTERVENTIE-MEDEWERKERS VAN YAVE BIEDEN EEN LUISTEREND OOR EN ZIJN EEN SERIEUZE GESPREKSPARTNER VOOR DE JONGEREN

Binnen het kader van de door YAVE toegepaste methodieën verlenen de interventiemedewerkers verschillende type interventies. Welk type interventie wordt toegepast is afhankelijk van de persoonlijke situatie van de jongeren. Het is mogelijk dat verschillende interventies tegelijk worden toegepast, of elkaar opvolgend. Een groot deel van de interventies bestaat uit gesprekken die de interventiemedewerker voert met de jongeren, met de jongere en zijn of haar ouders, met de school en met andere betrokken hulpverlenende instanties. YAVE heeft vaak ook een bemiddelende rol bij andere instanties en behartigt direct de belangen van een jongere daar waar nodig.

Figuur 9: aard aangeboden interventies

Figuur 10: specificatie aard gesprekken

GEDRAGSDESKUNDIGE INZET

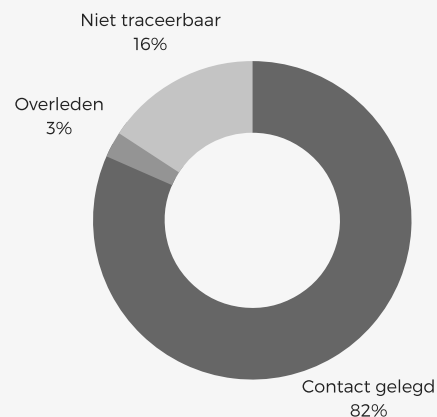
De gedragsdeskundige screent alle nieuwe aanmeldingen en brengt direct advies uit om bijvoorbeeld te testen of er mogelijk rekening gehouden moet worden met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB). In 2017 heeft de gedragsdeskundige naast het screenen en testen van jongeren ook therapeutische sessies gedaan met enkele jongere, waarbij gedragsproblemen werden gesignaleerd. Ook is bij enkele casussen bemiddeld op school en geadviseerd over hoe om te gaan met de aanwezige gedragsproblemen en waar nodig doorverwezen naar het speciaal onderwijs. Bij één casus is traumabehandeling toegepast en bij een andere casus crisbegeleiding geboden toen de thuissituatie bedreigend werd. Hier is vervolgens bemiddeld in plaatsing in een internaat. Bij één andere client heeft de gedragsdeskundige geparticipeerd aan de TRIAGE tafel.

Naast deze individuele aanpak bij cliënten heeft de gedragsdeskundige de interventiemedewerkers ondersteund bij het bepalen van een adequate begeleidingsaanpak.

LANGE TERMIJN RESULTATEN

Bij alle jongeren die in 2015 zijn uitgestroomd is bekeken hoe de situatie begin 2018 was. Op drie gebieden is de huidige situatie in kaart gebracht: dagbesteding, huisvesting en persoonlijke situatie. Van de 38 jongeren die zijn uitgestroomd in 2015 is het gelukt met 31 jongeren contact op te nemen, 1 jongere is overleden en de overige 6 waren niet meer traceerbaar.

Figuur 11: overzicht jongeren uitgestroomd in 2015

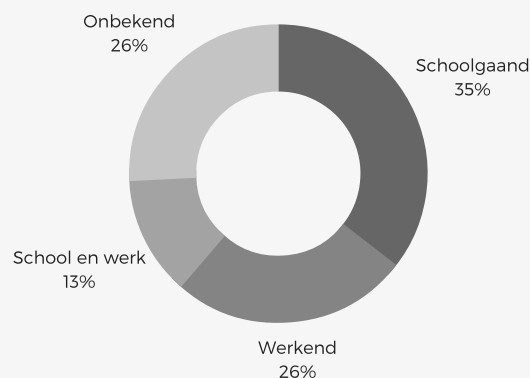
37% VAN DE JONGEREN DIE IN 2015 ZIJN UITGESTROOMD ZIJN IN 2018 NOG STEEDS IN CONTACT MET YAVE

Ongeveer 3/4 van de jongeren die in 2015 zijn uitgestroomd gaat in 2018 naar school, werkt of doet beide.

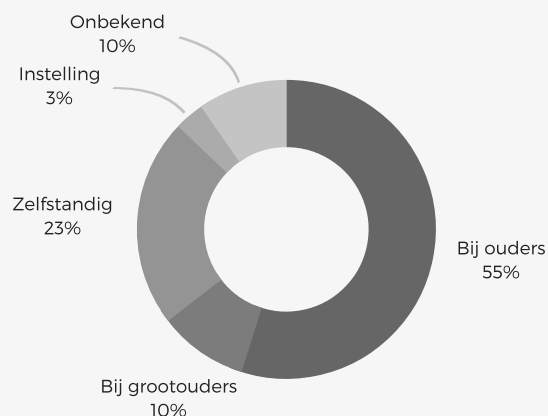
Voor wat betreft huisvestingssituatie blijkt ongeveer 2/3 van alle jongeren die in 2015 uitstroomden nog bij hun (groot)ouders te wonen. Bijna 1/4 woont zelfstandig.

Maar weinig jongeren spreken expliciet uit dat ze tevreden zijn met de situatie zoals die is. Behalve dat 5% expliciet aangeeft hulp nodig te hebben houdt ruim 1/3 van alle jongeren een lijntje met YAVE en heeft af en toe contact.

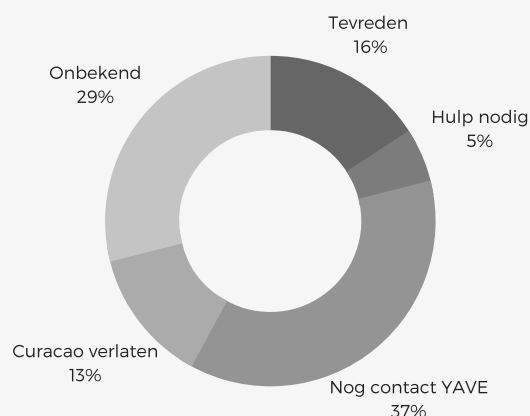
Figuur 12: overzicht dagbesteding

Figuur 13: overzicht huisvestingssituatie

Figuur 14: overzicht persoonlijke situatie

SAMENSTELLING TEAM

DE MENSEN ACHTER YAVE

ALEX WALLÉ
TEAMLEIDER

LISETTE MATTHEEUW
INTERVENTIEMEDEWERKER

SHARVIËNNE HERSILIA
INTERVENTIEMEDEWERKER

EUGENIE HELLBURG
INTERVENTIEMEDEWERKER

CHARLENE CROES
INTERVENTIEMEDEWERKER

SUMINI BOS
GEDRAGSDESKUNDIGE

Het team van YAVE wordt gevormd door een teamleider, interventiemedewerkers en een gedragsdeskundige.

De case load voor een interventie-medewerker is vastgesteld op ongeveer 25 jongeren.

Sinds 2016 is het team uitgebreid met een gedragsdeskundige voor 16 uur per week. De gedragsdeskundige test jongeren en verricht de nodige psychodiagnostiek, stelt persoonlijke behandel- en begeleidingsplannen op en geeft psychologische begeleiding waar nodig, allemaal op verzoek en in overleg met de interventiemedewerkers.

DANKWOORD

DE UITVOERING VAN YAVE EN YAVE+ IS MOGELIJK
GEMAAKT DOOR FINANCIERING VANUIT:

MINISTERIE SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID EN WELZIJN
MINISTERIE VAN JUSTITIE / CRIMINALITEITSFONDS
REDA SOCIAL
SAMENWERKENDE FONDSEN

